

**UNIVERSITAT
JAUME·I**

**TREBALL FINAL DE GRAU EN
MESTRE/A D'EDUCACIÓ
INFANTIL/PRIMÀRIA**

**L'aprenentatge cooperatiu en l'alumnat
d'educació infantil a través del cinema**

Míriam Martínez Balaguer

Maria Odet Moliner

Diversitat i inclusió

2017/2018

INDEX

1. Introducció	4
2. Fomentació teòrica	4
3. Delimitació del problema i formulació d'objectius	6
3.1. Breu aproximació contextual.....	6
3.2. Recollida de dades per a la delimitació del problema.....	7
3.3. Objectius del treball	8
4. Metodologia - Procés de la investigació-acció.....	9
4.1. Descripció de la intervenció/acció	9
4.1.1 Participants.....	9
4.1.2 Activitats/sessions	9
4.1.3 Temporalització	12
4.2. Recollida de dades	13
4.2.1. Instruments i procediment de recollida durant i després de la intervenció.....	13
5. Resultats.....	14
5.1. Resultats sobre: Aprendre a cooperar treballant en equip	14
5.2. Resultats sobre: adquirir nous coneixements relacionats amb el cine.....	16
6. Discussió de resultats i propostes de millora.....	16
7. Limitacions de la investigació.....	17
8. Referències bibliogràfiques.....	18
9. Annexos.....	20

Resum

L'escola tradicional sempre ha buscat la competició i la individualització a les aules, per contra, actualment aquest pensament ha evolucionat, donant pas a la inclusió. L'escola inclusiva és una meta que a poc a poc ens anem apropant, i per això s'han d'utilitzar noves tècniques d'aprenentatge en les aules, les quals puguen abastir el nou pensament de l'escola actual i la seua diversitat. Aquest estudi es centra en dues aules d'infantil de cinc anys, en les quals s'ha delimitat el problema de la individualització a l'aula, entre altres problemes. Per fer front a aquesta situació, s'ha aplicat un pla d'investigació-acció, el qual es basa en aplicar dues tècniques d'aprenentatge cooperatiu, el foli giratori i el treball per parelles. Amb aquestes tècniques, desenvolupem el treball equitatiu entre els alumnes i fomentem l'oportunitat d'igualtats. L'objectiu és que a través d'un tema concret, en aquest cas el cinema, l'alumnat aprenga a treballar de forma cooperativa. Per a això, s'han utilitzat taules d'observació i un diari de camp per fer un seguiment de la investigació. Els resultats d'aquest estudi, afirmen que el treball cooperatiu afavoreix l'aprenentatge de l'alumnat, les relacions entre ells, la participació equitativa i la seua autonomia, fent finalment una aula inclusiva.

Paraules clau: Escola inclusiva, aprenentatge cooperatiu, full giratori, treball per parelles, tècniques cooperatives

Abstract

The traditional school has always sought competition and individualization in classrooms, on the contrary, this thought has evolved, giving way to inclusion. Inclusive school is a goal that is gradually getting closer to you, which is why new learning techniques are needed in classrooms, which can accommodate the new thinking of the current school and its diversity. This study focuses on two children's classrooms of five years, in which the problem of individualization in the classroom has been delimited, among other problems. In order to face this situation, a research-action plan has been applied, which is based on applying two cooperative learning techniques, the RoundTable and the work for couples. With these techniques, we develop the equitable work among the students and we foster the opportunity of equality. The objective is that through a specific subject, in this case the cinema, students learn to work cooperatively. For this, observation tables and a field diary have been used to track research. The results of this study, say that cooperative work encourages student learning, the relationships between them, equitable participation and their autonomy, finally making a inclusive classroom.

Key words: Inclusive school, cooperative learning, RoundTable , work for couples, technical cooperatives.

1. Introducció

A la nostra societat veiem que cada persona és diferent, amb característiques diverses que fan que cadascú siga únic. D'aquesta manera, des de l'escola volem aprofitar aquest fet perquè cada u aporte el seu gra d'arena i fer una escola inclusiva, en la qual tots els xiquets i xiquetes es senten part d'aquesta, aprenent i cooperant cadascú conjuntament per arribar al mateix fi, sense tindre en compte les diferències de cada u, sinó aprofitant-les perquè tots puguen aportar alguna cosa.

L'escola tradicional sempre ha tingut una visió molt individualista, en la qual es premia la competitivitat i no es té en compte el treball en grup. Així doncs, partint de buscar una escola inclusiva, aquest treball consta d'un projecte d'investigació-acció en el qual es pose en marxa activitats cooperatives en una aula d'infantil, de manera que es pugua promoure el treball en equip des de la primera infància, ja que aquesta és una bona ferramenta per a incloure a tothom en l'aula.

L'objectiu principal és millorar la inclusió a l'aula, i sobretot fomentar el treball equitatiu entre l'alumnat. A més, a través d'aquesta pràctica també millora la relació i els llaços entre els estudiants, de manera que el clima de l'aula millore.

2. Fomentació teòrica

El present treball està basat en un pla d'investigació-acció aplicat en una aula d'infantil. A continuació farem una aproximació teòrica a aquest tema així com a altres que versen sobre ell.

Latorre (2004) considera que la investigació-acció fa referència a una ampla gama d'estratègies realitzades per a millorar el sistema educatiu i social, és una indagació pràctica realitzada pel professorat, de forma col·laborativa, amb la finalitat de millorar la seua pràctica educativa a través de cicles d'acció i reflexió. Activitat foli giratori: vocabulari del cine. L'entén com una reflexió sobre les accions humanes i les situacions socials viscudes pel professorat que té com a objectiu ampliar la comprensió dels docents dels seus problemes pràctics. Les accions van encaminades a modificar la situació una vegada s'aconsegueixca una comprensió més profunda dels problemes.

Per una altra banda, Kemmis (1984) defensa que la investigació-acció no sols es constitueix com una ciència pràctica i moral, sinó també com ciència crítica. Per aquest autor, la investigació-acció és una forma d'indagació autoreflexiva realitzada per les persones que participen en les situacions socials i educatives per a millorar la racionalitat i la justícia de les seues pròpies pràctiques socials o educatives; la seua comprensió sobre elles; i les situacions i institucions en les quals aquestes pràctiques es realitzen (aules o escoles, per exemple).

En conclusió, la investigació-acció és un cicle de cicles que constitueixen per fases que es repeteixen. Aquestes fases són: planificar, actuar, observar, i reflexionar. (Figura 1)

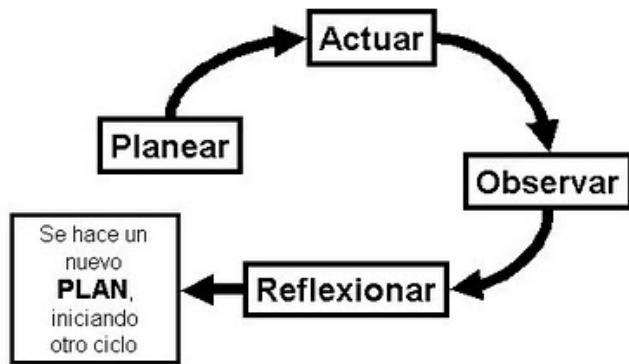

Figura 1. Les 4 fases per a una investigació-acció: Planificar, actuar, observar i reflexionar. (Elliott,1993).

Alguns investigadors l'han descrit com: cicles d'acció reflexiva (Lewin, 1946); diagrama de flujo (Elliott, 1993); com espirals d'acció (Kemmis, 1988; McKernan, 1999, i d'altres). Als contextos educatius és necessari tindre una millora de la pràctica, ja que hui en dia la diversitat suposa un repte per als docents, i aquesta espiral és la base per a poder posar-ho en acció, i millorar en tots els aspectes siga necessari.

La nostra societat està plena de nous contextos on es reflecteix la diversitat que existeix, tant lingüística, com cultural, social, etc.

“Cada xiquet té característiques, interessos, capacitats i necessitats que són pròpies, si el dret a l'educació significa alguna cosa, es deuen dissenyar els sistemes educatius i desenvolupar els programes de manera que tinguen en compte totes les games d'aquestes diferents característiques i necessitats”. (UNESCO, 1994, p.7)

D'aquesta manera, per tal de respondre a aquestes característiques i necessitats sorgeix la idea d'escola inclusiva. Ainscow (2001), diu que la inclusió és un procés que serveix per a trobar millors formes i més adequades per a atendre a la diversitat, és a dir, que s'ha de conviure amb les diferències i hem d'aprendre d'aquestes. A més, l'educació inclusiva és una manera d'eliminar les barreres perquè tots i totes puguin participar sense estar exclosos.

Quant a l'espai, segons Caliz (2016), l'aula inclusiva s'entén com una aula que lluita per incloure a tothom i que done molta importància a l'ajuda que poden oferir els companys i les companyes, deixant entendre que no només el rol del mestre o la mestra és el d'ensenyant. En aquest cas, la proposta per a afavorir la inclusió a les aules és a través del treball cooperatiu.

Segons Pujolàs (2012), només poden aprendre junts els alumnes que són diferents (en capacitat, interès, motivació, cultura, llengua, origen social...) en una classe organitzada cooperativament, en

la qual tots col·laboren, cooperen i s'ajuden per a obtenir l'objectiu comú de progressar en l'aprenentatge, cada individu fins al màxim de les seues possibilitats.

A més, al programa PAC de Pujolàs et al. (2002), trobem tres aspectes que són clau per a la educació actual, aquests són la personalització de l'ensenyança per a ajustar-nos i adequar-nos a les característiques i capacitats de cada alumne o alumna. Un altre aspecte seria l'autonomia de l'alumnat, ja que com més xiquets i xiquetes siguen autònoms més temps podrem dedicar als que d'entrada són menys autònoms. Finalment, l'estructura cooperativa de la classe és essencial perquè el docent no siga l'únic que ensenya, sinó que els alumnes entre ells poden ensenyar-se mútuament a l'hora d'aprendre.

El treball cooperatiu consisteix en què tot l'alumnat participe en l'activitat de manera equitativa, de manera que cadascú pugua aportar alguna cosa al grup. Johnson, Johnson i Holubec (1999) diuen que la cooperació consisteix a treballar junts per assolir objectius comuns. En una situació cooperativa, els individus procuren obtenir els resultats que siguen beneficiosos per a ells mateixos i per a tots els altres membres del grup. L'aprenentatge cooperatiu és l'ús didàctic de grups reduïts en els quals els alumnes treballen junts per maximitzar el mateix aprenentatge i el dels altres.

Així doncs, per a aprendre cooperativament és necessari que tots els membres del grup participen de manera igualitària. Per a això, Kagan (2003) utilitza la tècnica del RoundTable o foli giratori, en el qual els alumnes en xicotets grups contribueixen per torns. Aquesta estructura serveix per a igualar el nivell de participació en els equips d'aprenentatge cooperatiu.

Per una altra banda, Duran (2004) explica que la tutoria entre iguals mostra la millora acadèmica per ambdós membres de la parella, el desenvolupament d'habilitats psicosocials, major implicació en les tasques acadèmiques, sentit de la responsabilitat i autoestima dels alumnes tutors i la satisfacció que els tutoritzats reben l'ajuda dels seus companys.

Aquestes són les idees principals en les quals m'he basat per a posar en marxa la meua proposta.

3. Delimitació del problema i formulació d'objectius

3.1. Breu aproximació contextual

En primer lloc, cal destacar que aquest Treball de Final de Grau s'ha desenvolupat en dues aules de cinc anys de 25 i 26 alumnes d'una escola pública de Castelló de la Plana.

A l'aula de 26 alumnes comptem amb 16 xiquets i 10 xiquetes, i l'aula de 25 té 15 xiquets i 10 xiquetes, veient així una majoria de xiquets. Quant a les famílies, veiem que hi ha 3 famílies de diferents procedències geogràfiques, una del Marroc, una altra de França, i una altra d'Irlanda, encara que els xiquets ja han nascut a Espanya, i per tant estan completament incloses a l'escola.

També hi ha dues famílies d'ètnia gitana, però en aquest cas es tracta de dues casos d'absentisme escolar, i no acudien a l'aula.

Pel que fa a les característiques dels xiquets i xiquetes, veiem que hi ha diferents ritmes d'aprenentatge i alguns casos amb Necessitats Educatives Especials (NEE), i dos casos amb dictàmens. Un dels dictàmens és per problemes motors, i l'altre per un cas d'un xiquet amb Autisme. Per una altra banda, veiem reflectit els diferents ritmes d'aprenentatge sobretot a les activitats de lectoescriptura, en les quals hi ha tres casos que no aconsegueixen els objectius de les activitats sense l'ajuda de la mestra. Tot això, cal destacar també que compten amb la mestra de Pedagogia Terapèutica (PT) i d'Audició i Llenguatge (AL) i dues mestres de reforç que treballen amb els xiquets en qüestió fora de l'aula.

La disposició de les taules en una aula és molt important, ja que segons com estiguen col·locats els xiquets i xiquetes podran treballar en grups, o individualment. Tot açò pot influir en la diversitat i la inclusió de l'aula, i en aquest cas, les dues aules estan organitzades de la mateixa manera, amb grups de 4 taules, 3 d'elles amb 6 alumnes i una taula de 7. Per una altra banda, les dues aules funcionen completament en paral·lel, de manera que sempre estan organitzades i programades de la mateixa manera. Açò implica que moltes vegades a l'aula els xiquets i xiquetes es desdoblen per a fer alguna assignatura específica, com informàtica o anglés, i la resta, independentment si són de la classe A o B s'uneixen per a fer una altra activitat. D'aquesta manera, les classes la majoria vegades que es desdoblen els grups canvien, encara que a l'aula original continue igual. He pogut observar que les dues classes estan molt cohesionades, i la diferenciació entre una i l'altra és pràcticament inexistent, i això ho veiem reflectit per exemple a les hores del pati, en les quals els xiquets i xiquetes juguen entre ells sense importar de quina classe siguin.

Aquesta és una aula on s'utilitza molt el llenguatge oral, treballant sempre per projectes que han elegit ells mateixos, i per tant d'una manera democràtica. Per una altra banda, es tracta d'una classe on la competència matemàtica es treballa d'una manera completament manipulativa, i s'utilitzen els jocs en els grups per a treballar qualsevol aspecte matemàtic, i intentant dinamitzar en tot moment el treball, per tant, es té molt en compte la motivació dels alumnes.

3.2. Recollida de dades per a la delimitació del problema

Per a recollir el problema en primer lloc he fet algunes reunions amb la tutora i els mestres especialistes, com la logopeda o la mestra de PT. D'aquesta manera he utilitzat l'entrevista a les dues tutores de 5 anys i amb la mestra de PT, de les quals he recollit el que més m'ha paregut interessant i les conclusions (Annex 1), per així poder recollir les dades per a la delimitació del problema. Per una altra banda, la ferramenta que més he utilitzat ha sigut l'observació, utilitzant registres observacionals perquè la recollida de dades en la delimitació del problema siga sistemàtic,

a partir dels quals he complementat la informació amb ajuda de l'entrevista i la col·laboració de la tutora.

D'aquesta manera, després d'haver analitzat l'aula i la seua situació, he pogut veure que encara que els alumnes estiguen repartits en grups, no són completament heterogenis, havent-hi així per exemple una taula amb 3 alumnes que necessiten més ajuda. L'escola no disposa de molt de suport, i el que hi ha es centra en traure de l'aula als xiquets amb més dificultats i fer algunes activitats. Per tant, la tutora per evitar que totes les taules necessiten ajuda, ha reunit tots els alumnes a un mateix sector, deixant de ser així grups heterogenis. Així doncs, aquest serà un dels punts a tractar i intentar millorar mitjançant la intervenció proposada al treball de TFG.

Per una altra banda, relacionat també amb els grups de treball dins de l'aula, podem observar que encara que estiguen units per grups, cada treball i activitat es fa de manera individual, sense comptar amb els altres, sense cap tipus de treball cooperatiu. Això ho he observat a les activitats que han fet, o a les fitxes de l'últim projecte que van posar en marxa sobre l'alimentació, el qual constava de 13 fitxes realitzades totalment de manera individual.

També he comptat amb els informes de l'avaluació fets per la mestra supervisora sobre el rendiment dels alumnes en el primer i segon trimestre i d'aquesta manera, he pogut analitzar per a veure els diferents ritmes d'aprenentatges que existeixen dins de l'aula. A més, també he revisat l'informe que els mestres de AL i PT han formulat sobre el rendiment i el seguiment dels alumnes que rebien el suport fora de l'aula.

Finalment, després d'haver analitzat l'aula i d'haver localitzat el problema i buscar la documentació pertinent, he pogut recollir la informació que ha ajudat a acotar el problema, i veure quines són les persones implicades. Partint de la realitat que trobem a l'aula, ens trobem amb la situació d'una aula en la qual s'utilitza molt poc el treball cooperatiu, utilitzant així sempre activitats individuals. També trobem el cas de les taules amb membres homogenis, fet que no és compatible amb les activitats cooperatives ni amb la diversitat de la classe. A més, alguns xiquets i xiquetes rebien suport fora de l'aula, la qual cosa no està en consonància amb els principis de les aules inclusives. Per tant, he considerat que aquests seran punts a treballar al projecte, veient les necessitats que té la classe en qüestió.

3.3. Objectius del treball

Després d'haver localitzat el problema, he extret aquests objectius que seran en els quals basaré la meua proposta d'intervenció del pla d'investigació-acció. Aquests estan dividits en objectius generals i específics:

Objectiu general:

- Analitzar els efectes (avantatges o inconvenients) de la incorporació del treball cooperatiu a dues aules d'educació infantil, durant el desenvolupament d'un projecte de treball sobre el cinema.

Objectius específics:

- Fomentar la cooperació per aprendre nous continguts relacionats amb el cinema
- Aprendre a cooperar treballant en equip

4. Metodologia - Procés de la investigació-acció

Com ja he nomenat abans, aquest serà un pla d'investigació-acció, per això he utilitzat l'estructura que hem comentat abans a la fomentació teòrica del present treball, és a dir, l'espiral d'acció. Aquest pla consta de 4 fases: Planejar, actuar, observar i reflexionar.

4.1. Descripció de la intervenció/acció

4.1.1 Participants

Per a fer aquesta investigació-acció s'ha necessitat analitzar a una classe d'infantil, i en aquest cas ha sigut la classe de 5 anys, tant del grup A com B, constant així de 51 alumnes de l'escola Lluís Revest de Castelló de la Plana.

Per una altra banda, les persones que s'encarreguen de posar en pràctica aquest pla són les mestres d'ambdues classes, i dues alumnes en pràctiques, en les quals m'incloc, de manera que a les sessions com a mínim sempre hi ha dues mestres a càrrec.

A més, en algun cas ha coincidit que una mestra de reforç ha estat en la classe, i per tant també ha sigut partícip del projecte, recolzant als xiquets que més necessitat han tingut.

4.1.2 Activitats/sessions

Els xiquets i xiquetes van decidir treballar al pròxim projecte el cine, de manera que he aprofitat aquesta situació perquè a través de la planificació del projecte poder anar utilitzant algunes de les activitats per a posar en pràctica algunes activitats cooperatives. En aquest cas, com es tracta d'una classe d'infantil de 5 anys he decidit treballar amb les tècniques del foli giratori i amb treballs per parelles, ja que d'aquesta manera és més fàcil adaptar el treball per a l'alumnat de 5 i 6 anys.

El projecte ha començat després de pasqua, és a dir, el 10 d'abril i acabava el 25 de maig, coincidint amb l'últim dia de pràctiques. S'ha de destacar que el tema del projecte és del cinema, per tant, les dues primeres setmanes han sigut d'introducció al tema escollit, és a dir, amb activitats de recollida d'informació sobre el cine, decoració del passadís, activitats prèvies típiques d'un projecte per a

contextualitzar-lo, com és el cas del “Què sabem?” o el “Què volem saber?”, etc. Més avant, a partir del 24 d'abril he pogut començar amb les sessions cooperatives tal com es descriu a continuació.

Sessió 1 - Activitat 1: Foli giratori - Vocabulari del cinema

Abans de començar la sessió, ha sigut necessària una assemblea per a contextualitzar el treball en grup. D'aquesta manera s'ha ficat èmfasi en què s'havia de demanar ajuda si ho necessitaven, en donar ajuda als companys si ho demanaven i respectar el torn de paraula. Per a evitar que els xiquets i les xiquetes no s'interrompen, s'ha utilitzat unes fletxes (Annex 2) per a assenyalar en tot moment de qui és el torn, de manera que la resta han d'escoltar i ajudar si els companys ho necessiten. Aquesta ha sigut una adaptació perquè els xiquets més impulsius puguen veure clarament quan serà el seu torn i quan haurà d'esperar-se.

L'activitat consistia en la tècnica del foli giratori en grups de 6 xiquets i xiquetes. En qualsevol cas, els grups han sigut prèviament estudiats de manera que compten amb alumnes heterogenis, on cadascú puga aportar alguna cosa al grup.

Hem repartit un full per grup (Annex 3) en el qual apareixen alguns dels objectes que són característics del cinema, i tots els membres del grup havien d'escriure per torns l'objecte que li tocava en el moment, de manera que si tenen algun problema en escriure-ho, no sàpiguen què és, o tinguen algun dubte sempre poden recolzar-se en els companys i demanar-los ajuda.

Cal dir que tot el vocabulari ha sigut prèviament explicat a classe a les assemblees i en aquesta fitxa el que havien de fer és escriure el nom de l'objecte que aparega en la imatge. L'objectiu és que cadascú aporte alguna cosa i finalitzar la fitxa, treballant cooperativament i de manera igualitària. L'activitat va durar 45 minuts.

Sessió 2 - Activitat 2: Foli giratori - Persones del cinema

Al ser encara de les primeres activitats cooperatives, va ser necessari recordar les regles per a un bon treball en equip, per a que els xiquets i xiquetes començaren a tindre més clara la idea de treballar així.

Aquesta activitat té el mateix funcionament que l'anterior, en l'única variació que en aquest cas les fotos no seran d'objectes del cinema, sinó de les persones que poden intervenir, per tant, té la mateixa duració que la sessió anterior, és a dir, 45 minuts.(Annex 4)

Sessió 3 i 4 - Activitat 2: Foli giratori - Fem el nostre personatge

En aquesta activitat hem seguit amb la tècnica del foli giratori, així doncs, es va repartir una fitxa a cada grup on hi ha la silueta d'una persona (Annex 5), i el grup en qüestió s'havien de posar d'acord amb tots per a convertir-lo en un personatge de pel·lícula inventat. La fletxa s'utilitzava per a que en

el torn de cada alumne es diga l'opinió del que va a fer, i si la resta del grup està d'acord, s'anima i s'ajuda a fer-ho. Els xiquets i xiquetes havien de dibuixar al personatge, pintar-lo i posar-li nom.

Els grups han estat repartits en l'A i el B, de manera que l'activitat l'hem feta dos dies diferents, un dia amb el grup A i un altre amb el grup B.

L'activitat estava planificada per a que tinguera una duració d'una hora, però va resultar ser molt llarga i va durar dues sessions. La duració total va ser d'aproximadament una hora i mitja.

Sessió 5 i 6: Activitat 3: fem un guió

Aquesta activitat es va planificar per fer-la en parelles i degut a la seua extensió va durar dues sessions. Abans de començar, havien de recordar les regles per a fer un bon treball en grup, la qual cosa implicava acordar amb el company el que s'havia de fer, respectar els torns i ajudar quan calia. Després d'això es van repartir dos folis doblats per la meitat, simulant la forma d'un llibre.

L'activitat consistia a realitzar un guió de pel·lícula acordant amb el company el contingut, de manera que tinguera un format de conte, on van fer dibuixos i l'explicació amb lletra baix de l'acció. En la següent sessió es va pintar i es decorar el guió que han fabricat. (Annex 6). L'activitat va durar aproximadament dues hores, que estan repartides en dues sessions.

Sessió 7 i 8 - Activitat 4: Zoòtrop

Per a fer aquesta activitat, vam utilitzar un zoòtrop (Annex 7 i 8), de manera que els xiquets i xiquetes pogueren comprendre com abans es feia el cine i quin és el seu origen.

Aprofitant aquest material hem fabricat una altra pel·lícula per a posar-la en el zoòtrop i poder veureu. Per això l'alumnat es va posar per parelles, de manera que van d'acordar el contingut de la pel·lícula i quin dibuix havia de fer cadascú. Van utilitzar dos retalls de colors per a fer la seua pel·lícula, i després el van unir amb cinta adhesiva. Així vam poder veure el resultat al zoòtrop. (Annex 9)

Aquesta activitat va tindre una duració d'una hora.

Sessió 9 – Activitat 5: Vestim amb filtres

En aquest full giratori, el que volia tractar a més del treball cooperatiu era els colors i el blanc i negre del cinema. El que he fet ha sigut repartir retalls de paper de cel·lofana i la fulla amb el dibuix d'un ninot buit, que ja hem utilitzat amb anterioritat (Annex 5). Els xiquets i xiquetes havien d'apegar els retalls perquè serviren de filtres, i així posar el dibuix que estava en blanc i negre a color, com a les pel·lícules. L'activitat va durar una hora en total.

Sessió 10 - Activitat 6: Què hem après?

Per a recordar tot el que havíem estat treballant a l'aula, i seguint amb l'estructura d'un projecte, vam aprofitar la situació per a fer una activitat de foli giratori en la qual havien de recopilar tot el que havien après a través d'aquest projecte. En aquesta activitat, com en totes les d'aquesta tècnica, va ser necessari que els xiquets i xiquetes respectarem les normes, esperant el seu torn per a aportar alguna informació al full, i ajudant als companys quan ho necessiten.

Després, per torns cada xiquet o xiqueta del grup havia d'aportar alguna cosa, ja siga vocabulari nou que han après, definicions, o informació nova que els haja cridat l'atenció.

4.1.3 Temporalització

Les activitats de foli giratori i per parelles han sigut prèviament planificades, ja que moltes de les hores estan reservades per activitats específiques com angles, informàtica, o les activitats de logopèdia.

Taula 1.

Temporalització de les activitats en el calendari.

DILLUNS 23	DIMARTS 24	DIMECRES 25	DIJOUS 26	DIVENDRES 27
	Activitat foli giratori: vocabulari del cinema		Activitat foli giratori: Persones del cinema	
DILLUNS 30	DIMARTS 1	DIMECRES 2	DIJOUS 3	DIVENDRES 4
Activitat foli giratori : Fem el nostre personatge (GRUP A)			Activitat foli giratori: Fem el nostre personatge (GRUP B)	Activitat per parelles: Fem el nostre guió (Part 1)
DILLUNS 7	DIMARTS 8	DIMECRES 9	DIJOUS 10	DIVENDRES 11
Activitat foli giratori: Fem el nostre personatge Activitat per parelles : Pel·lícula zoòtrop (Part 1)	Activitat per parelles: Fem un guió (Part 2)		Activitat foli giratori: Fem el nostre personatge Activitat per parelles :	

DILLUNS 14

Activitat foli
giratori: fem colors
amb filtres

DIMARTS 15

DIMECRES 16

DIJOUS 17

Activitat foli
giratori: fem
colors amb
filtres

DIVENDRES 18

DILLUNS 21

Activitat foli
giratori: què hem
après?

DIMARTS 22

DIMECRES 23

DIJOUS 24

DIVENDRES 25

4.2. Recollida de dades

4.2.1. Instruments i procediment de recollida durant i després de la intervenció

Durant la intervenció per tal de recollir les dades de manera sistemàtica, vaig fer una recollida d'informació utilitzant taules de registre amb els següents ítems:

- **ÍTEM 1:** Es demanen ajuda entre ells si ho necessiten
- **ÍTEM 2:** El grup dóna ajuda als membres que ho necessiten
- **ÍTEM 3:** Han participat i col·laborat en l'activitat
- **ÍTEM 4:** Han respectat el torn

Aquests ítems serveixen per a avaluar per grups en totes les sessions que hi ha de foli giratori, un total de 5 sessions. Per a puntuar els ítems, he utilitzat una escala de Likert del 1 al 4, sent l'1 mai i el 4 sempre.

Per una altra banda, també he utilitzat un diari, que m'ha permès fer un registre narratiu de totes les situacions i reaccions que he anat veient a cada sessió.

Per a les activitats que han suposat un treball per parelles, he utilitzat el mateix mètode que amb el foli giratori, és a dir, una taula d'observació amb l'escala de Likert, encara que en aquest cas sols tindrem 3 ítems per a avaluar les parelles:

- S'ajuden mútuament per realitzar l'activitat
- Es consensua la resposta en parella
- Col·laboren i participen en l'activitat

Aquestes dues avaluacions, tant la del foli giratori com la de l'activitat per parelles s'han avaluat sempre després de cada sessió, de manera que queda registrat només hagen completat l'activitat, recollint sistemàticament totes les dades.

Per una altra banda, per a avaluar l'objectiu específic 2 (Fomentar la cooperació per aprendre nous continguts relacionats amb el cinema) he realitzat una anàlisi documental a partir de les fitxes realitzades, ja que allí els xiquets i xiquetes plasmen tot el que en classe hem vist, de manera que podem veure el seu progrés, i analitzar si van interioritzant els nous conceptes que treballem a l'aula.

A més, també ens serveix l'última fitxa de "Què hem après" per a que l'alumnat recopile tota la informació nova, faça un repàs el que hem treballat i veure quin és el punt final dels menuts, tenint en compte quin ha sigut el punt de partida de cada un. D'aquesta manera aquesta fitxa serveix com una avaluació final en la qual analitzem quin son els coneixements significatius que han après els xiquets i xiquetes sobre el cinema.

5. Resultats

En primer lloc, cal comentar que aquestes tècniques d'aprenentatge cooperatiu mai s'havien posat en pràctica a l'aula, per tant els xiquets i xiquetes no estaven familiaritzats en aquest tipus de treballs. Per això, les primeres sessions van ser d'adaptació, en les quals vaig explicar una sèrie de normes que devien seguir en les posteriors sessions. Aquestes normes eren demanar ajuda quan es necessitava, donar ajuda als companys i respectar el torn que marcava la fletxa. A més, abans de començar la intervenció va ser necessari canviar els grups per a que foren completament heterogenis, de manera que també s'havien d'acostumar a aquest canvi.

Més avant, s'ha hagut que canviar un grup, ja que estava molt descompensat amb els altres, ja que dos xiquets eren incompatibles a l'hora de treballar degut als enfrontaments que tenien i podien aportar més en un altre grup que tenia més dificultats.

Setmana a setmana gràcies a la recollida de dades a través de les taules d'observació i de les fitxes he pogut veure com a poc a poc els xiquets i xiquetes han anat interioritzant la nova forma de treballar, cooperant més entre ells.

El primer lloc, els objectius específics que anem a analitzar són "fomentar la cooperació per aprendre nous continguts relacionats amb el cinema" i "aprendre a cooperar treballant en equip". Els resultats següents corresponen a les activitats del foli giratori.

5.1. Resultats sobre: Aprendre a cooperar treballant en equip

A la primera sessió (Annex 10) tan sols dos dels grups aconseguen demanar ajuda alguna vegada, i la resta mai. Al següent ítem, 7 dels 8 grups donen ajuda als companys alguna vegada, i un grup quasi sempre, mentre que a l'ítem de respectar el torn de paraula 5 grups no ho fan mai, i

tres grups alguna vegada. En quan a col·laborar i participar en l'activitat veiem que 5 grups ho fan quasi sempre, i 3 alguna vegada.

A la sessió 2, (Annex 11) en l'activitat de persones del cinema, la majoria dels grups donen ajuda als companys, encara que no la demanen en la mateixa freqüència. Pel que fa als torns, veiem que està molt desigualat, havent-hi 3 grups que no el respecten mai i la resta alguna vegada. En aquesta activitat, la majoria dels grups han tingut una participació adequada.

Després, a les sessions 3 i 4 (Annex 12) comencen a fer preguntes com "Vos pareix bé que pinte aquest tros de roig?", de manera que hi ha més comunicació entre ells, més concretament 5 dels 8 grups busquen alguna vegada consensuar la resposta amb la resta de membres del grup, i 3 grups mai. Així i tot, hi han hagut moltes vegades on la majoria de membres del grup només han estat atents quan ha sigut el seu torn.

La sessió 5 (Annex 13) va ser la primera activitat realitzada per parelles. En ella vaig poder observar que molts dels xiquets i xiquetes els costava posar-se d'acord entre ells, encara que sí que es donaven ajuda en la majoria dels grups, ja que tenien més interioritzada l'estructura a causa de que era la que s'utilitzava en les activitats del foli giratori.

La sessió 6 (Annex 14) era la segona part de la 5, de manera que els resultats encara van millorar més, ja que els alumnes havien assolit un major grau d'interiorització de les tècniques i les activitats que empraven.

A la sessió 7 i 8 (Annex 15) van fer la pel·lícula d'un zoòtrop per parelles. Els resultats d'aquesta activitat van ser positius, confirmant la línia en la qual anaven millorant respecte les últimes activitats, ja que en aquesta els alumnes tingueren un major grau d'implicació en la tasca, degut a una major motivació.

Ja a la sessió 9 (Annex 16) veiem un canvi molt gran, ja que molts grups comencen a donar ajuda als que veuen que més ho necessiten, sobretot a l'hora d'escriure alguna cosa. En el cas d'un grup, no donaven ajuda, sinó que ho feien per ells, de manera que el torn del xiquet en més necessitats se li passava. També s'aprecia molt la millora en la col·laboració i la participació dels grups.

A l'última sessió de foli giratori (Annex 17), tots els grups col·laboren i participen en l'activitat. Per una altra banda, hi ha 5 grups que respecten el torn sempre o quasi sempre. Seguidament, trobem que 3 grups quasi sempre donen ajuda, i 2 sempre. La resta de grups algunes vegades. Quant a l'ítem de demanar ajuda, obtenim un resultat el qual 5 grups quasi sempre demanen ajuda, i els altres 3 grups algunes vegades.

5.2. Resultats sobre: adquirir nous coneixements relacionats amb el cine

Per una altra banda, els resultats de l'objectiu "adquirir nous coneixements relacionats amb el cine", podem observar quins han sigut el nombre de respostes al full del "què hem après?", de l'última sessió de foli giratori (Annex 18). En aquest cas, 5 dels grups han escrit 6 conceptes, dels quals 1 han escrit també definicions. Per una altra banda, un grup ha escrit 3 definicions, i dues més han escrit vocabulari nou que han après. A més, totes les fitxes del projecte del cinema han sigut finalitzades correctament.

6. Discussió de resultats i propostes de millora

Després d'haver vist els resultats obtinguts, anem a analitzar sobre aquestes dades que hem pogut extraure. En primer lloc, s'observa que en un primer moment, les primeres sessions són completament d'adaptació a la nova forma de treball, ja que des d'un primer moment és costós deixar de pensar individualment per a començar a pensar en grup, però l'actitud de l'alumnat sempre ha sigut positiva. D'aquesta forma sempre serà un aprenentatge més significatiu per a l'alumnat que si pensen de forma individual, tal com diu Pujolàs (2012).

Més avant, he pogut observar que el treball en grup ha anat millorant progressivament, en el qual la motivació dels infants augmentava, ja que el treball era de tots. Per una altra banda, he notat que ha sigut molt més costós que demanen ajuda als companys, però que no tenen cap problema en donar l'ajuda a qui ho necessita. Per això, els membres dels grups havien d'estar atents, perquè quan veien que un company no sabia com avançar, abans de demanar ajuda ja li l'estaven oferint. En aquest cas, ha sigut molt satisfactori veure l'ajuda mútua dels companys, els quals es preocupaven perquè tots i totes escrivien la seua part.

Seguidament, a les sessions per parelles s'ha fet més complicat treballar, i els resultats no han sigut des d'un primer moment tan favorables, ja que molts xiquets i xiquetes, volien que el treball per parelles fora amb els seus amics, per tant, en canviar-los de parella no tenien tanta motivació i la participació s'ha vist ressentida. Cal dir que les parelles havien sigut prèviament analitzades, per a que els xiquets i xiquetes amb algun tipus de necessitat tingueren un company que podria ajudar-lo amb aquestes dificultats

Així, encara que a la primera sessió pareixia que era difícil posar-se d'acord amb la parella, a les següents sessions van saber com conduir la situació, de manera que resolien els conflictes per ells mateixa, sense demanar ajuda de la mestra.

En ambdues tècniques a les primeres sessions ha sigut imprescindible l'aportació de les mestres en les activitats, ja que es necessita més supervisió per a conduir i guiar-los fins que són més autònoms i el paper del docent queda en un segon pla. A partir de la segona sessió, tenim en compte que a l'hora de resoldre un conflicte o que necessiten ajuda per a qualsevol cosa, els alumnes

intenten resoldre'l entre ells sense demanar sempre de la docent. Afavorint així el desenvolupament de l'autonomia dels xiquets i xiquetes tal com diu Breto i Gracia (2008) i Pujolàs (2012). A més a més, d'aquesta forma, corroborarem els resultats que va obtenir Duran (2004), on deia que la tutoria entre iguals mostra la millora acadèmica per ambdós membres de la parella, el desenvolupament d'habilitats psicosocials, major implicació en les tasques acadèmiques, sentit de la responsabilitat i autoestima dels alumnes tutors i la satisfacció que els tutoritzats reben l'ajuda dels seus companys.

Quant a les propostes de millora, pense que els grups de treball haurien de ser més fixes i menys nombrosos, ja que per a introduir la tècnica de foli giratori és més fàcil si hi ha menys alumnes en el grup. D'aquesta manera, quan ja estiga clar el funcionament de l'activitat, poder introduir grups més nombrosos que puguen aportar més.

Per a concloure, he pogut veure que el treball cooperatiu en infantil té alguns inconvenients, però sobretot té molts avantatges, ja que gràcies al treball en equip l'aula té un millor clima, els xiquets i xiquetes es relacionen més entre ells, s'ajuden en altres activitats dins l'aula, i es preocupen pels seus companys. Això s'ha vist reflectit en les activitats fora del projecte en les quals han aplicat l'estructura que hi havia en la tècnica del foli giratori, com : "necessites ajuda?", o "em podríeu ajudar? No sé si aquesta paraula és així". A més a més, han millorat a l'hora de ser més autònoms, ja que els dubtes ara els solen resoldre en grup i entre ells, mentre que abans necessitaven una ajuda constant de la docent.

Com a conclusió, també cal nomenar que si trobem algun inconvenient a aquestes tècniques és que són complexes per a poder aplicar-les tal com aquestes marquen a una aula d'infantil, degut a que aquestes tècniques són més indicades per a edats més avançades, en les quals els xiquets i xiquetes ja saben llegir i escriure. No obstant això, el que he intentat fer ha sigut adaptar-les per poder aplicar-les a les aules d'infantil, d'on he pogut extraure unes conclusions positives.

7. Limitacions de la investigació

Quant a les limitacions de la investigació, en un primer lloc trobem la falta de temps que hi ha. L'alumnat té un horari molt complet en el qual trobem hores d'informàtica, d'angles, hores de tallers, o altres activitats com excursions, tallers de pares, o inclús visites que inclouen xerrades. Per això, he hagut d'adaptar totes les activitats a les hores lliures que els xiquets i xiquetes tenien en el seu horari, encara que així i tot s'han hagut que fer moltes modificacions a causa d'eixides que s'han planificat després o inclús visites que han sigut improvisades i s'ha tingut que modificar l'horari el mateix dia. Així s'ha fet difícil la continuïtat de les activitats cooperatives, tenint en compte que la majoria d'elles són molt llargues, i per tant s'ha necessitat dues sessions per a realitzar-les, i per a l'alumnat és més complicat recordar-les d'una setmana a una altra.

Relacionat també amb el tema del temps, he trobat molt complicat poder realitzar les activitats en l'hora que hi havia lliure, que moltes vegades era la vesprada, i això suposava un nivell d'atenció

molt limitat per part dels alumnes, que estan molt excitats després del menjador. A més, els infants estan més cansats i es nota en el ritme de la classe, fent quasi impossible una sessió en la qual l'alumnat estiga tranquil fent l'activitat.

Un altre aspecte a comentar seria la falta de continuïtat que han tingut alguns xiquets de l'aula, cosa que també ha fet que quan féiem les activitats es sentiren fora de lloc sense saber què havien de fer. Després d'explicar-los-ho, tardaven algunes setmanes a tornar a vindre a l'escola, i per tant tornaven a perdre el fil de l'activitat.

Seguint amb aquesta línia, també és important dir que moltes de les hores que utilitzàvem per a fer les activitats cooperatives també les utilitzava la mestra logopeda per a traure als xiquets de l'aula, cosa que també complica la inclusió i la continuïtat dins de l'aula. Tot això afecta el funcionament dels grups, ja que hi havien dies que els grups aplegaven a estar molt descompensats ja que alguns dels membres o havien faltat o estaven fent altres activitats fora de l'aula, per tant hi havien molt pocs en alguns grups i molts en altres.

8. Referències bibliogràfiques

Ainscow, Mel (2001). *Desarrollo de Escuelas Inclusivas*. Madrid: Narcea.

Breto, C., i Gracia, P. (2008). *Caminando hacia un aula cooperativa en educación infantil*. Aula de innovación educativa, 15(170), 46-50.

Caliz, N. (2016). L'aprenentatge cooperatiu a l'educació infantil com eina inclusiva a l'escola rural. (Treball final de grau) Universitat de Vic. Barcelona

Durán, D. (2004). Tutoría entre iguales. *Innovación Educativa*, 75, 63-68.

Elliott, J. (1993). *El cambio educativo desde la investigación acción*. Madrid. Morata.

Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*.

Kagan, S. (2003). Breve historia de las Estructuras Kagan. *Kagan Online Magazine*, 1(800), 3-20.

Kemmis, S. (1984): *Point-by-point guide to action research*. Victoria. Deakin University.

Kemmis, S. (1988): «Action Research)), en KEEVES,J,P. (ed.): *Educational Research, Methodology, and Measurement. An International Handbook*. Oxford. Pergamon.

Latorre, A. (2004). *El proyecto de investigación acción. La investigación acción. Conocer y cambiar la práctica educativa*. Grao, Espanya.

Lewin, K. (1946): «Action research and minority problems>>. *Journal of SocialIssues*, n. 2, pp. 34-46.

Mckernan, J (1999): *Investigación-acción y curriculum*. Madrid. Morata.

Pujolàs Maset, P. (2012). Aulas inclusivas y aprendizaje cooperativo.

Pujolàs, P., Lago, J. R., Naranjo, M., Pedragosa, O., Riera, G., Soldevila, J., ... & Rodrigo, C. (2002). El programa CA/AC (“cooperar para aprender/aprender a cooperar”) para enseñar a aprender en equipo Implementación del aprendizaje cooperativo en el aula. Universidad de Vic.

UNESCO, (1994): Marco de Acción de la Conferencia Mundial sobre Necesidades Educativas Especiales. Salamanca

9. Annexos

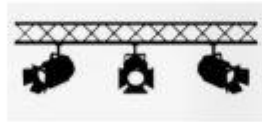
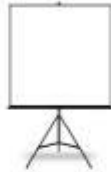
Entrevista amb les tutores:

- El nivell d'aprenentatge dels alumnes és molt desigual, perquè hi ha xiquets que no saben escriure i altres que ja comencen a llegir
- Les mestres apliquen ajuda directa als que la necessiten, però els xiquets no s'ajuden entre ells
- Els xiquets demanen ajuda només a la mestra
- Els xiquets estrangers estan completament integrats, en l'idioma i les famílies també
- Poques vegades fan activitats per parelles
- Els xiquets sempre estan sentats per grups
- A l'aula hi ha un xiquet amb Autisme del qual fa falta que sempre tinga ajuda d'una mestra
- Les mestres de reforç i la mestra de PT traen als xiquets de l'aula
- Hi ha dues alumnes nous d'aquest any, però estan integrats ja que es coneixien les famílies
- Hi ha un grup que estan sentat tots els xiquets que necessiten més ajuda per a que la mestra pugui abastir-los a tots al mateix temps
- Hi ha grups molts parladors i hi ha xiquets que no poden treballar junts perquè sinó no deixen donar classe perquè juguen i no atenen ni treballen

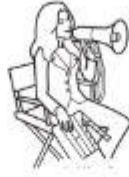
Annex 1. Conclusions de l'entrevista amb les tutores

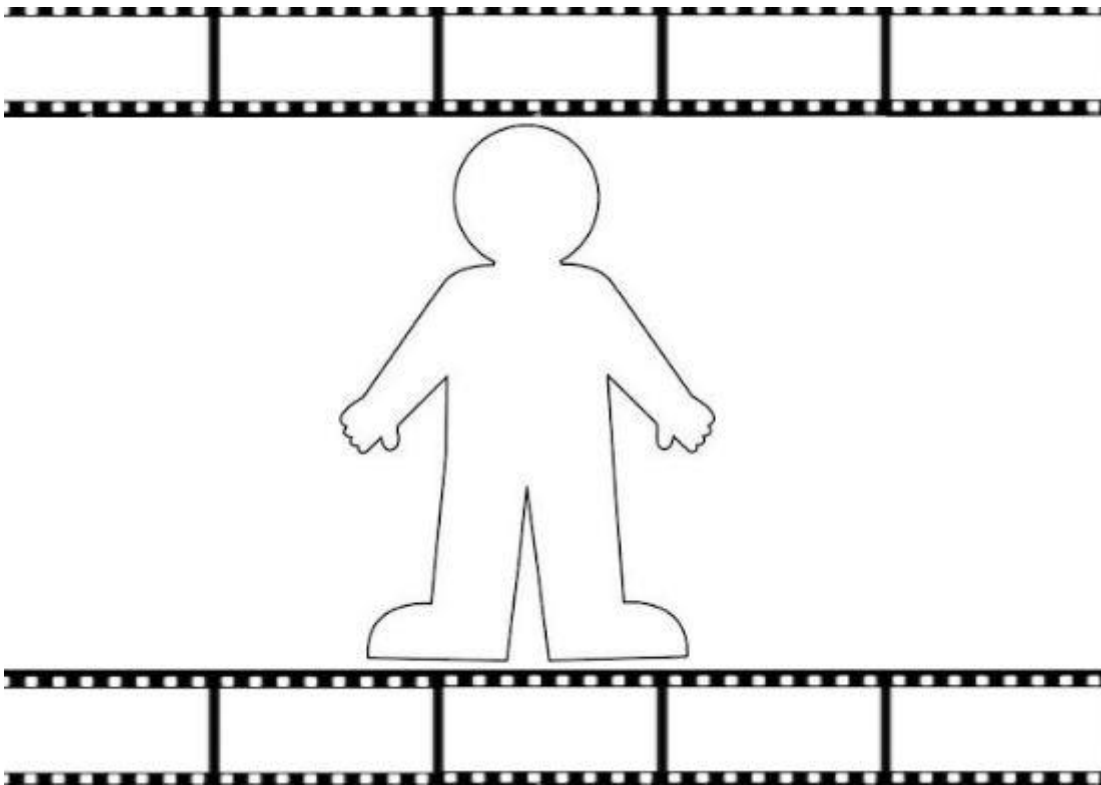
Annex 2. Fletxes per al foli giratori

Annex 3. Objectes del cine

Annex 4. Persones relacionades amb el cinema

Annex 5. Silueta

Annex 6. Guions fets pels xiquets i xiquetes.

Annex 7. Zoötrop.

Annex 8. Zoòtrop.

Annex 9. Pel·lícules per al zoòtrop fetes pels xiquets i xiquetes.

Foli giratori

Data: 24-4-18

1 – Mai

2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Demana ajuda als companys	Dona ajuda als companys	Respecta el torn de paraula	Col·labora i participa en l'activitat
Grup 1 (Biel R, Aratz, Julia C, Isabel, Leo, Andrea)	2	2	1	2
Grup 2 (Urko, Marc P, Lucia, Eloy, Nico, Hugo, Ainara)	1	2	2	3
Grup 3 (Pau, Edu, Sara, Neus, Vera, Lucas, Mati)	2	3	2	3
Grup 4 (Paula, Uma, Bruno, Marc, Asher, Óscar, Levi)	1	2	1	2
Grup 5 (Dani A, Gerard, Martí, Elsa, Joana, Blai, Sergi)	1	2	2	3
Grup 6 (Toni, Valentina, Biel C, Bruno, Míriam, Pablo)	1	2	1	2
Grup 7 (Vega, Teresa, Iván, Diego, Biel B, Candela)	1	2	1	3
Grup 8 (Ian, Sara, Júlia G, Dani DC, Nora, Mario)	1	2	1	3

Annex 10. Sessió 1

Foli giratori

Data: 26-4-18

1 – Mai

2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Demana ajuda als companys	Dona ajuda als companys	Respecta el torn de paraula	Col·labora i participa en l'activitat
Grup 1 (Biel R, Aratz, Julia C, Isabel, Leo, Andrea)	2	2	3	3
Grup 2 (Urko, Marc P, Lucia, Eloy, Nico, Hugo, Ainara)	1	2	3	2
Grup 3 (Pau, Edu, Sara, Neus, Vera, Lucas, Mati)	3	3	1	2
Grup 4 (Paula, Uma, Bruno, Marc, Asher, Óscar, Levi)	1	3	1	2
Grup 5 (Dani A, Gerard, Martí, Elsa, Joana, Blai, Sergi)	2	2	2	2
Grup 6 (Toni, Valentina, Biel C, Bruno, Míriam, Pablo)	2	3	1	3
Grup 7 (Vega, Teresa, Iván, Diego, Biel B, Candela)	2	3	2	2
Grup 8 (Ian, Mario, Sara, Júlia G, Dani DC, Nora)	2	3	3	2

Annex 11. Resultats de la segona Sessió de foli giratori.

Foli giratori

Data: A- 30-04 i 07-05

B – 03-05 i 10-05

1 – Mai

2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Demana ajuda als companys	Dona ajuda als companys	Respecta el torn de paraula	Col·labora i participa en l'activitat
Grup 1 (Biel R, Aratz, Julia C, Isabel, Leo, Andrea)	2	2	3	2
Grup 2 (Urko, Marc P, Lucia, Eloy, Nico, Hugo, Ainara)	2	1	2	3
Grup 3 (Pau, Edu, Sara, Neus, Vera, Lucas, Mati)	1	2	2	1
Grup 4 (Paula, Uma, Bruno, Marc, Asher, Óscar, Levi)	3	3	2	2
Grup 5 (Dani A, Gerard, Martí, Elsa, Joana, Blai, Sergi)	2	2	3	2
Grup 6 (Toni, Valentina, Biel C, Bruno, Míriam, Pablo)	1	2	1	2
Grup 7 (Vega, Teresa, Iván, Diego, Biel B, Candela)	1	1	2	1
Grup 8 (Ian, Mario, Sara, Júlia G, Dani DC, Nora)	2	2	3	1

Annex 12. Sessió 3 i 4.

1 – Mai

2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Dona demana ajuda company	i al	Acorda la resposta amb company	el	Col·labora i participa en l'activitat
Diego – Iván	2		2		2
Vega – Dani	2		1		2
Ian – Sara	1		1		2
Hugo – Paula	3		2		3
Uma – Pau	1		2		2
Vera – Gerard	1		2		2
Marc – Andrea	2		2		2
Lucas – Teresa	2		3		3
Elsa – Nico	2		3		3
Edu – Martí	3		2		2
Aratz – Biel C	1		2		2
Toni – Valentina	2		2		2

	Dona demana ajuda company	i al	Acorda la resposta amb company	el	Col·labora i participa en l'activitat
Miriam – Leo	2		2		2
Lucía – Urko	2		3		3
Nora – Biel R	2		3		3
Joana – Dani	1		2		3
Biel B – Candela	1		3		3
Julia C – Mario – Mati	1		2		2
Julia G – Pablo	1		1		2
Oscar – Bruno					
Asher – Eloy	1		1		2
Blai – Isabel	1		2		2
Neus – Marc	2		2		3
Sergi – Sara	2		3		2

Annex 13. Resultats sessió 5 per parelles.

1 – Mai

2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Dona i demana ajuda al company	Acorda la resposta amb el company	Col·labora i participa en l'activitat
Diego – Iván	2	3	2
Vega – Dani	2	1	3
Ian – Sara	1	2	2
Hugo – Paula	3	2	3
Uma – Pau	2	2	2
Vera – Gerard	1	2	2
Marc – Andrea	3	2	2
Lucas – Teresa	2	4	3
Elsa – Nico	2	3	3
Edu – Martí	3	2	2
Aratz – Biel C	2	2	2
Toni – Valentina	2	2	3

	Dona i demana ajuda al company	Acorda la resposta amb el company	Col·labora i participa en l'activitat
Miriam – Leo	2	2	2
Lucía – Urko	2	3	3
Nora – Biel R	2	3	3
Joana – Dani	1	2	3
Biel B – Candela	2	3	3
Julia C – Mario – Mati	2	2	2
Julia G – Pablo	1	1	2
Oscar – Bruno	2	1	3
Asher – Eloy	2	1	2
Blai – Isabel	3	2	2
Neus – Marc	3	2	3
Sergi – Sara	3	3	2

Annex 14. Resultats sessió 6 per parelles.

Activitat per parelles

Data: 07-05 i 10-05

1 – Mai

2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Dona demana ajuda al company i	Es consensua la resposta	Col·labora i participa en l'activitat
Toni – Biel C	2	1	2
Míriam – Valentina	1	3	2
Pablo – Bruno	2	2	3
Vega – Ivan – Candela	1	1	2
Biel B – Teresa	2	3	3
Gerard – Joana	1	1	2
Elsa – Blai	3	3	3
Sergi – Dani A	2	2	2
Diego – Dani DC	2	2	2
Nora – Julia G	2	2	3
Sara – Ian	1	2	2

	Dona demana ajuda al company i	Es consensua la resposta	Col·labora i participa en l'activitat
Uma – Asher	2	2	2
Hugo – Lucas	3	3	3
Leo – Ainara – Isabel	2	1	2
Óscar – Sara	2	3	3
Lucia – Urko	2	2	3
Neus – Pau	1	2	2
Julia C – Marc P	2	2	3
Edu – Vera	2	3	3
Marc R. – Paula	2	2	2
Eloy – Nico	2	2	3
Andrea – Biel R	3	2	3

Annex 15. Resultats sessió 7 i 8 per parelles.

Foli giratori

Data: 14-05

1 – Mai

2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Demana ajuda als companys	Dona ajuda als companys	Respecta el torn de paraula	Col·labora i participa en l'activitat
Grup 1 (Biel R, Aratz, Julia C, Isabel, Leo, Andrea)	2	3	3	3
Grup 2 (Urko, Marc P, Lucia, Eloy, Nico, Hugo, Ainara)	2	2	2	3
Grup 3 (Pau, Edu, Sara, Neus, Vera, Lucas, Mati)	2	3	2	3
Grup 4 (Paula, Uma, Bruno, Marc, Asher, Óscar, Levi)	3	3	2	2
Grup 5 (Dani A, Gerard, Martí, Elsa, Joana, Blai, Sergi)	2	3	3	2
Grup 6 (Toni, Valentina, Biel C, Bruno, Míriam, Pablo)	1	2	1	3
Grup 7 (Vega, Teresa, Iván, Diego, Biel B, Candela)	2	1	2	2
Grup 8 (Ian, Mario, Sara, Júlia G, Dani DC, Nora)	2	3	3	2

Observacions:

Al grup 6 en lloc de donar ajuda ho fan ells mateixa.

Annex 16. Resultats sessió 9 foli giratori.

Foli giratori

Data: 14-05

1 – Mai

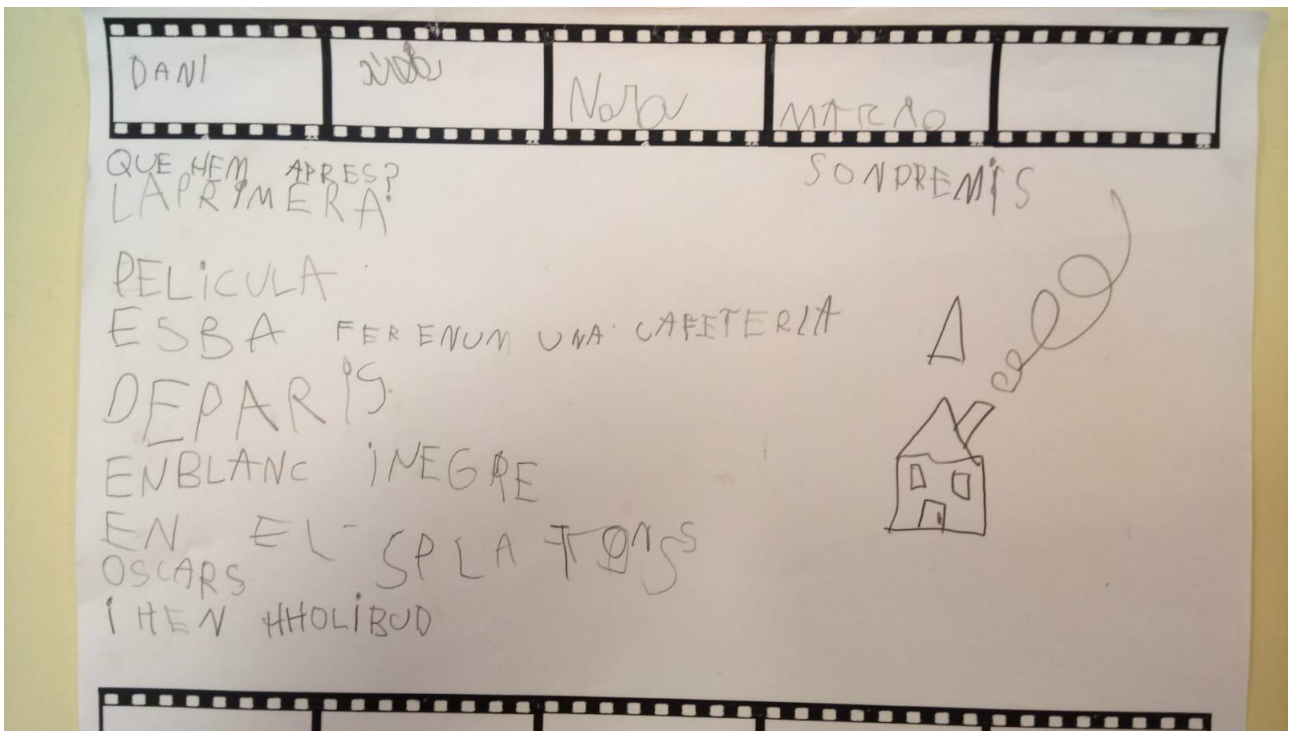
2 – Alguna vegada

3 – Quasi sempre

4 – Sempre

	Demana ajuda als companys	Dona ajuda als companys	Respecta el torn de paraula	Col·labora i participa en l'activitat
Grup 1 (Biel R, Aratz, Julia C, Isabel, Leo, Andrea)	3	3	3	3
Grup 2 (Urko, Marc P, Lucia, Eloy, Nico, Hugo, Ainara)	2	2	3	3
Grup 3 (Pau, Edu, Sara, Neus, Vera, Lucas, Mati)	3	4	3	4
Grup 4 (Paula, Uma, Bruno, Marc, Asher, Óscar, Levi)	2	2	2	2
Grup 5 (Dani A, Gerard, Martí, Elsa, Joana, Blai, Sergi)	3	3	4	4
Grup 6 (Toni, Valentina, Biel C, Bruno, Míriam, Pablo)	3	4	2	3
Grup 7 (Vega, Teresa, Iván, Diego, Biel B, Candela)	2	2	1	3
Grup 8 (Ian, Mario, Sara, Júlia G, Dani DC, Nora)	3	3	3	4

Annex 17. Resultats sessió 10 foli giratori.

Annex 18. Resultats grup 3.